

Adolescenta – stare si sursa de inspiratie

Un cuvânt folosit pentru a descrie perioada dintre copilărie și maturitate este *adolescenta*. Cuvântul *adolescenta* vine din cuvântul latinesc “*adolescere*”, care înseamnă a crește. Când oamenii folosesc cuvântul *adolescenta*, de obicei se referă nu numai la schimbările fizice ci și la noile gânduri, sentimente, relații și responsabilități pe care le au copiii care devin tineri adulți. Deși cuvintele *adolescenta* și *pubertate* au înțelesuri diferite oamenii le folosesc, de obicei, ca sinonime. Pubertatea sau *adolescenta* este o perioadă de tranziție — când un băiat sau o fată nu mai este un copil, dar nu este nici adult încă.

Este cuprinsă, în general, între 14 și 18 ani, având multiple aspecte particulare de la individ la individ. *Adolescenta* e acea perioadă fantastică din viața unui om, în care totul e posibil, în care stelele îți stau în palmă, iar lumea așteaptă să fie cucerită de către tine, adolescentul cu sufletul deschis și mintea limpede. Acum, interesul pentru activitățile intelectuale este înlocuit de interesul de viață. Astfel, școala și familia devin o rutină. Părinții, văzându-le situația școlară, îi ceartă, le fac reproșuri, dar majoritatea tinerilor se fac că ascultă și tac ostentativ. În discuțiile dintre adolescenți, părinții încep să fie considerați ca ridicoli, incapabili să-i înțeleagă. Dependenta materială a tinerilor față de părinți începe să devină motiv de discuție și o preocupare constantă. Asta pentru că este perioada de formare a unei identități, presărată de dorința de independență ce duce la îndepărtarea de părinți.

Fiecare a simțit acel fior de teamă, când și-a dat seama că în trupul lui, aproape de copil, au apărut semnele schimbării. Adolescentul regretă lipsa de griji a copilăriei, dar se bucură că va avea un cuvânt de spus, că va avea responsabilități, regretă simplitatea și sinceritatea relațiilor de prietenie dintre copii, dar se bucură de profunzimea noilor relații care se vor crea.

În literatură română și universală, *Adolescenta* apare adesea, cu toate trăirile și schimbările specifice. Astfel vom aminti:

Unul dintre cei mai iubiți adolescenți prezentați în literatura română, este Ionuț Jder, din romanul lui Mihail Sadoveanu: “*Frații Jderi*”. “Deși nu era frumos, ca avea nasul cam mare, ca și tatăl sau Jderul

cel bătrân, îl placeau toți. Chipul său era atrăgător, un băietandru subțiratic, străin și orfan, un pui vrednic de părintele său. Muierile au bagat de seamă că-i stângaci. Surprins în schimbările vieții, era fără liniște, îi placeau toate zburdalniciunile.

În romanul "*Cismigiu & Comp.*", de Grigore Băjenaru, e prezentată adolescența autorului. Acesta, elev la liceul Gh.Lazar, ne face cunoscută cu atmosfera de acolo, cu relațiile dintre elevi și profesori, cu frumusețea acelei perioade interbelice. Este o carte despre, cu și pentru adolescenți.

Shakespeare în "*Romeo și Julieta*", a adus cel mai frumos omagiu acestei vârste, surprinzându-i esența : iubirea. El a făcut din cei doi eroi simbolul iubirii adolescente ducă până la sacrificiul suprem.

Pentru această temă, *Adolescența*, am putea folosi nestingheriti și :

- M. Eminescu – “Fiind băiet păduri cutreieram”,
- Ionel Teodoreanu – “La Medeleni”;
- Mircea Eliade – “Romanul adolescentului miop” sau
- o povestire de Radu Cosasă din ciclul “Supraviețuiri”,
- Sallinger – “De veghe în lanul de secară” ori
- un text despre psihologia adolescenței,
- un fragment de jurnal intim (de exemplu din opera lui Titu Maiorescu etc),
- Mircea Eliade - “Memorii”,
- Simone de Beauvoir – “Aventurile unei fete cuminti” etc.

În “*Romanul adolescentului miop*” ne întâmpină un tânăr licean care-și propune să scrie o cronică a adolescenței cum nu s-a mai scris. Lăsându-se purtat de meandrele cotidianului, îmbătat de puterea pe care i-o conferă transcrierea imediată a acestora, Eliade face într-adevăr un portret autentic al adolescenței, alcătuit din jocul prietenilor și al iubirilor, din framintările și aspirațiile caracteristice vârstei, din urmărirea încordată a fagăduielilor viitorului, din privirea necrutătoare aruncată lumii adulților.

La **Otilia Cazimir**, *Retrospectiv*, adolescența pare ca o etapă a fericirii insuficient pretuită:

Când vreau să plec, mă ții în loc cu un cuvânt.

Asa se zbat copacii în furtună:

Ca pentru fuga crengile-și adună -

Dar radacina-i leaga de pamant.

De azi incolo n-am sa-l mai iubesc
Dar cand ii vad privirile pagane
Si zambetul copilaresc,
Ma jur ca n-am sa-l mai iubesc de maine!

Pastraza-mi mana mea intr-ale tale,
Sa stam asa, alaturi amandoi
Nu simti ce singuri am ramas pe lume
De cand iubirea nu mai e cu noi?

Azi mi-a venit cu ochii calzi si buni,
Si nu l-am intrebat de unde vine:
Pe floarea de pe marginea de drum
N-o-ntrebi de-i in florita pentru tine.

Esti rau. Dar cand aud c-o spune altul.
Ma uit in jos, si strang din pumni, si tac:
Ca numai eu, in toata lumea asta,
Am dreptul sa te cert si sa te-mpac.

Ce demon mi te-a scos in drum?...
De-ar vrea viata azi sa ma dezlege
Si raiul ei sa mi-l deschida-acum,
Tot iadul nostru dulce l-as alege!

M-am resemnat: atat a fost sa fie.
Ma uit cum cade soare-n apus
Si-astept raspunsuri care n-or sa vie,
La intrebari pe care nu le-am pus.

O alta perspectiva ne aduce marele nostru poet **Nichita Stanescu** in poezia:

ADOLESCENTA

Tu esti cântecul meu de izbînda.
Peste noapte cînd te înfatisezi
în firele ploii,
intru surîzînd
sub cupolele tale de cristal,
uimit de bogatia ta

si mîngîi frîiele cailor tai
batute cu piatra de zamfir.

Eu voi încalca
pe-un armasar alb
si-mi voi agata ploile,
cercel sunator la ureche,
sa ma auzi cînd trec.

Priveste-mi ochii
cît de albastri-mi sunt!
Ma gîndesc la Comuna,
la boltile-i înalte cît privirea.

Si cînd rostesc numele ei de purpura
si buzele mi se roșesc,
ce de-un sarut,
atunci stiu ca s-a facut dimineata
si ma grabesc în întîmpinarea
soarelui.

Din aceste exemple, dar si din multe alte opere ale literaturii romane si universale putem trage concluzia ca *Adolescenta* este o stare de spirit, o etapa in gasirea idetitatiei fiecaruia, dar si o sursa impresionanta de inspiratie pentru scriitori.